

بررسی ارتباط بین مدت زمان تأخیر در ارائه گزارش حسابرسی و برخی شاخص های کیفی حسابرسی با ویژگیهای مالی شرکتها

اکرم افسای

دانشجوی کارشناسی ارشد حسابداری دانشگاه تهران

چکیده

صورت های مالی حسابرسی شده به عنوان یکی از منابع قابل اتکا اطلاعات برای استفاده کنندگان محسوب میشود؛ اما این اطلاعات زمانی می تواند توسط استفاده کنندگان مورد استفاده قرار بگیرند که دارای مجموعه ی از ویژگی های کیفی باشند که یکی از این ویژگی ها به موقع بودن 1 اطلاعات میباشد و از آنجا که اطلاعات مالی نسبت به گذشت زمان بسیار حساس است و با مرور زمان ارزش و سودمندی خود را در تصمیم گیریها از دست میدهد، بنابراین هر چه فاصله ی زمانی بین پایان سال مالی و تاریخ انتشار گزارش حسابرسی کوتاهتر شود ارزش اطلاعاتی آن بیشتر است.

هدف این تحقیق، بررسی رابطه بین مدت زمان تأخیر در ارائه گزارش حسابرسی و برخی شاخص های کیفی حسابرسی با ویژگیهای مالی شرکتها است. جامعه آماری شامل شرکتهای تولیدی پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و دوره زمانی سالهای ۱۳۸۵ الی ۱۳۹۵ است. نتایج حاصل از آزمون های آماری انجام شده بر روی فرضیه های تحقیق نشان می دهد که چهار متغیر مستقل انتخاب شده در این پژوهش شامل اندازه، سود دهی، نوع اظهار نظر حسابرسی ارائه شده در مورد صورتهای مالی و عمر شرکت، ارتباط معنی دار آماری با زمان ارائه گزارش حسابرسی و برخی شاخص های کیفی حسابرسی وجود دارد.

واژه های کلیدی: مدت زمان تأخیر در ارائه گزارش حسابرسی، شاخص های کیفی حسابرسی، ویژگیهای مالی شرکتها

مقدمه

در بیانیه اساسی تئوری های حسابداری، مربوط بودن و قابل اتکابودن، به عنوان دو ویژگی کیفی مهم اطلاعات مالی، همواره از موضوعات مهم ادبیات گزارشگری مالی بوده و مورد توجه و تاکید نهادهای حرفه ای، مراجع قانونی و استفاده کنندگان اطلاعات مالی است. به موقع بودن ۱ به این مفهوم

است که اطلاعات باید در کوتاه ترین زمان و به سریع ترین شکل ممکن در دسترس استفاده کنندگان قرارگیرد. هر چه فاصله زمانی بین پایان سال مالی و تاریخ انتشار صورتهای مالی واحدهای تجاری کوتاه تر باشد، منافع و سودمندی حاصل از صورتهای مالی حسابرسی شده سالانه واحدهای تجاری افزایش می یابد. افزایش فاصله زمانی بین پایان سال مالی و تاریخ انتشار صورتهای مالی، احتمال فاش شدن اطلاعات به نفع گروهی از استفاده کنندگان و به زیان سایرین را افزایش می دهد.

ویژگی کیفی مهم دیگر، قابل اتکا بودن اطلاعات مالی بیان شده است. کمک به تصمیم گیری و حفظ منافع سرمایه گذاران، اعتبار دهندگان و سایر گروه های ذینفع و هم چنین الزامات قانونی تعیین شده در بسیاری از کشورها موجب شده است که حسابرسی صورتهای مالی، توسط شخصی مستقل از تهیه کننده اطلاعات برنامه ریزی و اجرا شود. علی رغم این که مزایای حاصل از صورتهای مالی حسابرسی شده، بر کسی پوشیده نیست، ولی مدت زمان اجرا و تکمیل عملیات حسابرسی می تواند بر به موقع بودن اطلاعات مالی ارائه شده و در نتیجه بر مربوط بودن آن اثر گذار باشد. گزارشگری مالی به موقع تابع عوامل مختلفی است. این عوامل می تواند مربوط به حسابر و عملیات حسابرسی یا مربوط به ویژگی های واحد مورد رسیدگی باشد. در تحقیقات انجام شده قبلی، مهمترین عوامل موثر بر گزارشگری مالی به موقع و مدت زمان اجرا و تکمیل عملیات حسابرسی به شرح زیر عنوان شده اند: اندازه شرکت، سودآوری، پیچیدگی عملیات و نوع صنعت، میزان ریسک یا خطر (اهرم)، عمر شرکت، تاریخ پایان سال مالی، میزان همکاری کارکنان صاحبکار با حسابرسان، بودجه زمانی حسابرسی، سیستم کنترل داخلی شرکت، وجود یا عدم وجود واحد حسابرسی داخلی و کمیته حسابرسی در شرکت، اندازه موسسه حسابرسی، تکنولوژی و فنآوری های مورد استفاده در شرکت و هم چنین در مؤسسه حسابرسی، نوع و میزان خدمات ارائه شده به صاحبکار، عوامل محیطی